

[Udenrigsministeren]

serne forudså et økonomisk opsving, men tidspunktet herfor er blevet skudt stadig længere ud i fremtiden.

Der er en række årsager til, at det europæiske marked blev præget af et lavere efterspørgselsniveau i løbet af 1992. Omkostningerne ved den tyske enhed viste sig større end forudset og resulterede i et højere tysk renteniveau, der også smittede af på renten i andre lande, hvis valutaer var knyttet til EMS. Virkningen var dels et lavere forbrugs- og investeringsniveau i Tyskland og i andre europæiske lande, dels at de europæiske virksomheder blev påført omkostninger, der svækkede deres konkurrenceevne over for ikkeeuropæiske producenter.

Den store gældsætning i slutningen af 80'erne, såvel i den private som i den offentlige sektor, gav anledning til forsigtighed i bankernes udlånspolitik, og der var snævre grænser for de beskæftigelsesfremmende foranstaltninger, der kunne foretages for offentlige midler.

Disse lavere væksttal medførte, at danske eksportører i løbet af 1992 fik stadig vanskeligere afsætningsmuligheder på de europæiske nærmarkeder.

Hertil kom uroen på valutamarkederne, som resulterede i, at valutaer på flere af de danske hovedmarkeder blev devalueret. Dette indebærer, at danske virksomheder fik forringede konkurrencevilkår på de nordiske markeder, i Storbritannien og på andre europæiske markeder.

Også den danske rente blev højere på grund af de urolige valutaforhold. Den forudsigelighed og sikkerhed, som det stabile EMS-samarbejde tidligere havde givet danske eksportører, var nu forsvundet og erstattet af øget usikkerhed, højere renteniveau og faldende konkurrenceevne.

Den uafklarede situation omkring Danmarks EF-medlemskab efter folkeafstemningen den 2. juni 1992 førte til usikkerhed med hensyn til, hvilke markedsvilkår danske eksportører i fremtiden kan arbejde under.

En lang periode ind i 1993 vil danske eksportører fortsat stå over for en række af de ovennævnte problemer. Det kan derfor ikke forventes, at de seneste års høje vækstrater for dansk eksport kan videreføres. Det må antages, at dansk vareeksport i 1993 vil opleve et lille fald i forhold til 1992, og man må derfor

forudse tab af markedsandele på visse markeder.

Der er imidlertid også visse lyspunkter. Den amerikanske økonomi begyndte at vise markante vækststigninger i slutningen af 1992. Alt tyder på, at USA, der tegner sig for 25 pct. af verdens bruttonationalprodukt og er den største importør, kan yde et positivt bidrag til væksten i verdensøkonomien i 1993 og såvel direkte som indirekte skabe nye afsætningsmuligheder for dansk eksport. Hertil kommer, at en række asiatiske, mellemøstlige og latinamerikanske markeder også er præget af betydelige økonomiske opsving, der giver gode eksportmuligheder.

I det kommende år er det af stor betydning for dansk eksport, at vor konkurrenceevne styrkes ved en pris- og lønudvikling, der ikke overstiger vore konkurrenters. Der må sikres ro på valutamarkederne, således at der skabes øget sikkerhed for eksportvilkårene og et lavere renteniveau. Endelig er det afgørende for danske eksportvirksomheder, at Danmarks fulde EF-medlemskab sikres ved folkeafstemningen den 18. maj.

EF-markedet er vitalt for danske eksportører

Adgang til et frit og åbent europæisk marked er af vital betydning for danske eksportvirksomheder. En stadig større del af Danmarks eksport går til EF-området, nu næsten 55 pct.

Gennemførelsen af EF's indre marked har allerede givet en lang række fordele for danske eksportører, og med en fuld implementering i de nærmeste år af alle EF-beslutningerne vil yderligere handelshindringer blive fjernet. Udenlandske investeringer i Danmark og det stigende behov for internationalt virksomheds-samarbejde og underleverandøraftaler mellem danske og andre europæiske firmaer forudsætter, at Danmark fuldt og helt er med i EF-samarbejdet.

Det danske nej til Maastricht-traktaten skabte usikkerhed om vort fremtidige tilhørsforhold. Det medvirkede til et højere dansk renteniveau, end vi ellers kunne have forventet. Og det gjorde også mange danske og udenlandske virksomheder tilbageholdende med nye investeringer i Danmark. Denne afventende situation har allerede kostet danske arbejdspladser.